

Kádár az osztályharcról

Középiskola

A pártállami diktatúra és működése/ Hamis társadalmi béke – a kádári alku

Kádár János titkosított beszéde a Csongrád megyei pártmunkásoknak, 1964. február

[a proletárdiktatúra ereje] „(...) *nem azon múlik, hogy mennyi ember van börtönben és mennyi nincs, hanem azon, hogy a nép igazságérzete*” [ki mellett áll.] (...) *Én értékelem a rendőrséget, a hadsereget, nagyon nagy híve vagyok a munkásörtségnek. De az igazi erő nem ebben van. Államunk, rendszerünk igazi ereje a nép megértésében, megbecsülésében és támogatásában van. Mi így látjuk a proletárdiktatúrát, s aki erre azt mondja, hogy revizionizmus, arról majd mi megmondjuk, hogy mi a vélemény róla.*”

A Hazafias Népfront III. kongresszusán, 1964. március 19.

„*A mi szemünkben nem bűn, ha az emberek a szocialista társadalom építése közben is keresik a boldogulásukat(...)* Közismert, *hogy vannak emberek, akik szerint a diktatúra annyi, mint odacsapni. A diktatúra azonban nemcsak annyiból áll, hogy csapjunk oda. Mert az igazság az, hogy amikor ezeket a primitív jelszavakat hirdették, még oda sem tudtak csapni, ahova kellett volna, sőt, az ellenkező oldalra csaptak oda ezzel a »csapjunk oda« jelszóval.*”

Kádár beszéde a pártfőiskola évzáró ünnepségén, 1964. június

„(...) *Jelenleg Magyarországon az osztályharc ott tart, hogy a munkásosztály szövetségeseivel együtt megsemmisítette a burzsoázia politikai hatalmát, gazdasági hatalmát, műveltségi monopóliumát és jelenleg folytatja a harcot a burzsoázia ideológiai hagyatéka, maradványai ellen, amelyek az emberek gondolkodásában még megvannak (...)* Teljesen *fel akarjuk építeni a szocialista társadalmat, s utána megkezdjük a kommunizmus felépítését. Itt az osztályharc, ez az osztályharcos cél ma. S hogy ki van mellettünk, ki van ellenünk, azt ehhez a célhoz kell mérnünk. Ha valaki rendszerünk ellen támad, szocialista társadalmunk céljai ellen, az ellenünk van, az ellen harcolni kell, az ellenségünk. Aki a rendszert tudomásul veszi, a Népköztársaság törvényeit tiszteletben tartja, dolgozik, segíti a szocializmus építését, az velünk van, az a mi szövetségesünk és barátunk.*”

(Megjelent: Beszélő évek 1957-1968. A Beszélő politikai és kulturális kiadása. Bp. 2000 364.l.)

Hasznos információk

- 1) 1963. április 22-én jelent meg az Elnöki Tanács rendelete a közkegyelemről. Nem terjedt ki az 1956-osok teljes körére, de így is több mint négyezer elítélt nyerte vissza szabadságát.
- 2) Kádár fontosnak tartotta, hogy a politikai hatalom stabilizálása után a rendszer ne csináljon újra mártírokat. Felesleges üldözéssel, erőszakkal ne borzolják fel a

társadalom igazságérzetét, és ne kényszerítsenek senkit a rendszerrel szembeni nyílt ellenállásra.

- 3) A társadalmi nyugalom legfőbb biztosítója az életszínvonal emelkedése volt. A szocialista magyar gazdaság alacsony teljesítőképessége ilyen szempontból is nyugtalanítónak tűnt a pártvezetés számára. 1964-ben ezért a határozatot hozták a gazdaság irányítási rendszer reformját előkészítő szakmai munka megindítására. Vezetésével Nyers Rezsőt, a KB politikai titkárát bízták meg.

Információkeresés

Mit állít a proletárdiktatúráról?

Mi a véleménye az erőszak alkalmazását szorgalmazókról?

Mivel indokolja azt, hogy az osztályharc erőszakos formájára már nincs szükség Magyarországon?

Mit vár el az állampolgároktól? Miért jelentett ez újdonságot a kommunista diktatúra történetében?

Elemzés és értékelés

Mi a közös e megnyilatkozásokban?

Milyen lehetett a fogadtatásuk pártban és az emberek között?

Az erőszakot elítélő Kádár kép hitelességét mi minden csorbíthatta az emberek szemében?